

**REPUBLIKA HRVATSKA
SREDNJA STRUKOVNA ŠKOLA
BLAŽ JURJEV TROGIRANIN**

Ulica dr. Franje Tuđmana 1, 21220 Trogir
KLASA: 007-01/25-02/1
URBROJ: 2184-32-01-25-1
Trogir, 27. 02. 2025.

**PROTOKOL
O POSTUPANJU SREDNJE STRUKOVNE ŠKOLE BLAŽ JURJEV
TROGIRANIN U SLUČAJU NASILJA**

Trogir, veljača 2025.

SADRŽAJ

I.	UVOD	3
II.	OPĆEPRIHVAĆENE DEFINICIJE NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA; SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA	4
	2.1. DEFINICIJA NASILJA.....	4
	2.2. DEFINICIJA ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA.....	5
	2.3. DEFINICIJA SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA.....	5
	2.4. RAZLIKA IZMEĐU NASILJA I SUKOBA VRŠNJAKA.....	6
III.	POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA ILI SUMNJE NA NASILJE	7
	3.1. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM	7
	3.2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA.....	9
	3.3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI.....	9
	3.4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)	10
	3.5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA MEĐU ODRASLIM OSOBAMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI.....	11
	3.6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE.....	11
	3.7. POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNANJA O SEKSUALNOM NASILJU NAD DJETETOM KAO DIJELU OBITELJSKOG NASILJA	12
	3.8. POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNANJA O SEKSUALNOM UZNEMIRAVANJU UČENIKA OD STRANE DJELATNIKA ŠKOLE KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI	12
	3.9. POSTUPANJE U SLUČAJU SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA DRUGOG UČENIKA (ILI VIŠE NJIH) PREMA UČENIKU KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI.....	13
IV.	PREVENCIJA	13
V.	EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI	14
	5.1. Obrazac za evidenciju o nasilju	15
	5.2. Obrazac za zabilješku o razgovoru	15
	5.3. Obrazac za evidenciju Škole o nasilju.....	15
	5.4. Obrazac o prijavi nasilja.....	15
VI.	PRILOZI	16
VII.	ZAVRŠNE ODREDBE	23

I. UVOD

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se jednakom na muški i ženski rod.

Članak 1.

Protokol se odnosi na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama sa ciljem zaštite djece, kao i svih djelatnika Škole koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Temelji se na odredbama: Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12., 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20., 151/22., 156/23), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN, 132/2013), Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 2024.), Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece (Vlada RH, 2004.), Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014.) i drugim podzakonskim aktima Škole.

Protokolom se utvrđuju obveze i odgovornosti, kao i načini postupanja ravnatelja, stručnih suradnika, nastavnika, drugih djelatnika Škole, učenika i roditelja/skrbnika učenika.

Protokol, kao dio Pravilnika o kućnom redu škole, treba biti dostupan na uvid svima u Školi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati djelatnike, učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Ravnatelj je dužan upoznati odgojno-obrazovne radnike s propisima vezanimi uz prava učenika te popisom vrsta i oblika nasilja koji se objavljaju na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za obrazovanje.

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. općeprihvaćene definicije nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja djeteta
2. postupanje Škole u slučaju saznanja o nasilju ili sumnje na nasilje nad učenikom ili djelatnikom
3. obrazac za evidenciju o nasilju
4. obrazac za zabilješku o razgovoru
5. obrazac za evidenciju Škole o nasilju
6. obrazac o prijavi nasilja

Članak 3.

Koordinatori protokola o postupanju Škole u slučaju nasilja su: ravnatelj i ovlaštena stručna osoba za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (stručni suradnik - psiholog).

II. OPĆEPRIHVAĆENE DEFINICIJE NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA; SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA

2.1. DEFINICIJA NASILJA

Članak 4.

Definicije nasilja i običnog sukoba vršnjaka preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 2024. godine).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje među djecom i mladima učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad kao i pokušaj fizičkog napada u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih je i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota
- oponašanje djece s teškoćama u razvoju po određenim karakteristikama, primjerice: oponašanje hoda, govora, tjelesnih karakteristika uzrokovanih invaliditetom i drugi ponižavajući gestikulirajući pokreti koji upućuju na intelektualno, mentalno ili osjetilno oštećenje.

Nasilje među djecom i mladima smatra se i elektroničko nasilje (*cyberbullying*) kao oblik komunikacijske aktivnosti sa svim elementima verbalnog, socijalnog ili psihološkog nasilja kroz uporabu interneta, e-mailova, web stranica, blogova, videa ili mobilnih telefona i koja služi kako bi se neko dijete ponizilo, zadirkivalo, prijetilo mu se ili ga se teroriziralo na neki drugi način. Cilj elektroničkog nasilja uvijek je povrijediti, uznemiriti ili na bilo koji drugi način našteti djetetu, bilo u obliku tekstualnih ili video poruka, fotografija, poziva ili neugodnih komentara. Može ga činiti jedna osoba ili grupa djece.

Elektroničko nasilje obuhvaća:

- slanje anonimnih poruka neprimjerenog sadržaja i korištenje govora mržnje
- poticanje grupnog govora mržnje i verbalnog nasilja na društvenim mrežama
- širenje nasilnih i uvredljivih komentara o drugoj djeci i mladima
- vrijeđanje i davanje pogrdnih imena
- kreiranje internetskih stranica (blogova) koje sadrže priče, crteže, slike i šale na račun druge djece i mladih
- slanje tuđih fotografija te traženje ostalih da ih procjenjuju po određenim karakteristikama
- fotografiranje i snimanje djece s određenim karakteristikama (primjerice invaliditetom) s ciljem njihova izrugivanja
- otkrivanje osobnih informacija o drugima i stavljanje na društvene mreže bez dozvole
- „provaljivanje“ u tude e-mail adrese
- slanje zlobnih i neugodnih sadržaja drugima
- prijetnje smrću i druge prijetnje
- izlaganje neprimjerenim sadržajima
- spolno uznenimiravanje i spolno mamljenje
- i sve druge oblike elektroničke komunikacije s elementima nasilja među djecom i mladima.

2.2. DEFINICIJA ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA

Članak 5.

Definicije zlostavljanja i zanemarivanja djeteta preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja (Vlada RH, 2004. godine).

Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina sukladno Konvenciji o pravima djeteta. Zlostavljanje je svaki oblik tjelesnog i/ili emocionalnog i/ili seksualnog zlostavljanja, zanemarivanja i nemarnog postupanja ili iskorištavanja djece, što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za djetetovo zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo u kontekstu odnosa odgovornosti, povjerenja i moći.

Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na djetetov psihički i tjelesni razvoj. Nije uvijek namjerno i granica kad počinje zanemarivanje nije uvijek potpuno jasna.

U svim slučajevima saznanja o zlostavljanju i/ili zanemarivanju djeteta koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja.

2.3. DEFINICIJA SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA

Članak 6.

Definicije seksualnog uznenimiravanja, seksualnog nasilja i silovanja preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014. godine).

Seksualno nasilje je svaki seksualni čin počinjen protiv volje druge osobe, uključujući seksualno izrugivanje i zadirkivanje, zurenje, nepoželjne komentare, egzibicionizam, uvredljive telefonske pozive, nepoželjne seksualne prijedloge, prisilno gledanje ili sudjelovanje u pornografiji, nepoželjno dodirivanje, prisilan seks, silovanje, incest, bolan ili ponižavajući seksualni čin, prisilnu trudnoću, trgovinu ženama i njihovo iskorištavanje u industriji seksa.

Seksualno uznemiravanje i/ili napastovanje obuhvaća seksualna ponašanja koje ne uključuju nužno fizički dodir, a osobu dovode u neugodan i ponižavajući položaj. Najčešći oblici su neželjene seksualne primjedbe, verbalni prijedlozi, neprikladna pažnja, fizički dodiri, seksističke, uvredljive diskriminirajuće primjedbe i šale, širenje seksualnih glasina o osobi i drugo.

Seksualno zlostavljanje i/ili prisilne spolne radnje obuhvaćaju mnoge oblike seksualnog nasilja koji su teži od seksualnog uznemiravanja, a zakonski ne spadaju kategoriju silovanja. Najčešći oblici su neželjeni i prisilni dodiri intimnih dijelova tijela, seksualne aktivnosti izmanipulirane lažima, prijetnjama, pritiskom te prisiljavanje na masturbaciju.

Silovanje je najteži oblik seksualnog nasilja, a obuhvaća prisilnu vaginalnu, analnu i/ili oralnu penetraciju penisom i/ili objektima. Postoje silovanje u braku, silovanje u vezi, silovanje nepoznate osobe, grupno silovanje, silovanje u oružanim sukobima i ratu.

2.4. RAZLIKA IZMEĐU NASILJA I SUKOBA VRŠNJAKA

Članak 7.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od običnog sukoba vršnjaka. Obični sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
- djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu
- mogu dati razloge zašto su u sukobu
- ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
- mogu promijeniti temu i oticiti iz situacije u kojoj je došlo do sukoba

III. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA ILI SUMNJE NA NASILJE

3.1. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

Članak 8.

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u ožujku 2024.

Cilj postupanja odgojno-obrazovnih ustanova je poduzimanje mjera radi prepoznavanja i prijavljivanja nasilja te postupanja prema djetetu žrtvi nasilja i djetetu počinitelju nasilja u skladu sa svojom nadležnosti.

Svaki radnik odgojno-obrazovne ustanove dužan je prijaviti ravnatelju, odnosno policiji i/ili Hrvatskom zavodu za socijalni rad sumnju ili saznanje o nasilju neovisno o tome je li do sumnje ili saznanja o nasilju došao tijekom ili izvan radnog vremena, odnosno je li se nasilje dogodilo u odgojno-obrazovnoj ustanovi ili izvan nje.

U slučaju saznanja ili sumnje o nasilju među djecom i mladima, odnosno u slučaju svjedočenja djeteta nasilju među djecom i mladima, odgojno-obrazovni radnici dužni su:

- u slučaju aktualnog nasilja odmah poduzeti sve mjere da se isto zaustavi, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih radnika odgojno-obrazovne ustanove ili pozvati policijske službenike
- po potrebi: pružiti prvu pomoć, pozvati hitnu lječničku pomoć, pratiti dijete lječniku i pričekati dolazak njegovih roditelja ili skrbnika
- osigurati sigurnost djeteta do dolaska roditelja, skrbnika ili osobe kojoj je dijete povjereni na svakodnevnu skrb, a u slučaju njihove odsutnosti do dolaska stručnog radnika područnog ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad, a po potrebi i policije
- o nasilju ili sumnji na nasilje odmah izvijestiti ravnatelja
- odmah po saznanju ili sumnji o nasilju obavijestiti roditelje ili skrbnika djeteta žrtve i djeteta počinitelja nasilja te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima događaja i aktivnostima koje će se poduzeti
- saznanje ili sumnju na nasilje odmah prijaviti policiji i nadležnom područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad na području sjedišta odgojno-obrazovne ustanove radi poduzimanja mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta putem Obrasca iz Priloga ovoga Protokola
- po saznanju ili sumnji na nasilje žurno obaviti odvojeni razgovor s djetetom žrtvom nasilja i djetetom počiniteljem nasilja, na pažljiv način i poštujući djeće dostojanstvo i pravo djeteta na sudjelovanje
- roditeljima ili skrbnicima djeteta žrtve nasilja i djeteta počinitelja nasilja odmah ili što prije dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći u odgojno-obrazovnoj ustanovi i/ili izvan nje

- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju informacije o sumnji ili počinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja pritom poštujući dostojanstvo djece svjedoka i njihovu želju da razgovaraju o navedenim okolnostima
- ako se radi o saznanjima ili sumnji o počinjenom teškom obliku ili intenzitetu nasilja koje je doživjelo dijete žrtva nasilja, a koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, potrebno je odmah izvijestiti ministarstvo nadležno za obrazovanje koje će u slučaju potrebe osigurati pružanje odgovarajuće stručne psihološke, psihosocijalne ili socijalno-pedagoške pomoći, a po potrebi i druga nadležna tijela
- o poduzetim aktivnostima, mjerama, razgovorima, i svojim opažanjima izraditi bilješku koja se na zahtjev dostavlja nadležnim tijelima
- nadležnim tijelima dati sve relevantne informacije o sumnji na nasilje među djecom i mladima, ponašanju djeteta u odgojno-obrazovnoj ustanovi i suradnji roditelja s odgojno-obrazovnom ustanovom
- na traženje područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad, odgojno-obrazovne ustanove dužne su dostaviti relevantne informacije koje su bitne za procjenu razvojnih rizika i rizika za sigurnost djeteta, kao i za donošenje odluka odnosno određivanje mjera u postupcima za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta.

U svrhu prevencije svih oblika i prepoznavanja nasilja među djecom i mladima, odgojno-obrazovne ustanove dužne su:

- provoditi preventivne radionice i/ili savjetovanja za djecu i mlade te druge aktivnosti s ciljem stvaranja prijateljskog okruženja, razvoja međusobnog uvažavanja, poštovanja različitosti te primjene nenasilne komunikacije
- upoznati sve radnike u odgojno-obrazovnoj ustanovi s odredbama propisa vezanih uz prava djece i mladih i obvezi prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima
- redovito poučavati učenike o njihovim pravima i načinu postupanja u slučaju povrede tih prava, a osobito u slučajevima nasilja
- provoditi preventivnu strategiju utemeljenu na procjeni potreba konkretnе odgojno-obrazovne ustanove koja je usmjerena učenicima, roditeljima i učiteljima/nastavnicima
- provoditi preventivne programe kojima se promiče zaštita prava, sigurnosti i zdravlja djece i mladih te programe usmjereni osvještavanju neprihvatljivosti nasilja, usvajanju vještina nenasilnog rješavanja sukoba te postupanju u slučaju pojave nasilja među djecom i mladima
- provoditi programe razvoja socijalizacijskih vještina djece i mladih, posebno komunikacijskih vještina i nenasilnog rješavanja sukoba među djecom i mladima s naglaskom na mijenjanje stereotipnih uvjerenja i predrasuda koje pridonose nasilnom ponašanju kao prevencije pojave nasilja u odrasloj dobi
- organizirati i sudjelovati u organiziranju i provođenju dodatne edukacije za odgojno-obrazovne radnike i ostale radnike u odgojno-obrazovnoj ustanovi, učenike i roditelje/skrbnika

s ciljem pravovremenog prepoznavanja i suzbijanja nasilja među djecom i mladima. Edukacije učenika i roditelja/skrbnika mogu se provoditi u suradnji s nadležnim institucijama, Obiteljskim centrom i/ili lokalnom zajednicom kao i udrugama koje imaju suglasnost ministarstva nadležnog za obrazovanje.

3.2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA

Članak 9.

U slučaju običnog vršnjačkog sukoba svaki zaposlenik škole dužan je:

- odmah prekinuti sukob među djecom
- obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja škole
- razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
- dogоворити се с уčеницима да се међусобно исприčају, прихвате рješење у којем нико неће побједити, да један другом надокнаде eventualну штету (restitucija)
- траžити од уčеника да попуни одговарајући образац о догађају
- у slučaju да уčеник чешће долази у такве sukobe с vršnjacima razrednik и stručni suradnik ће pozvati roditelje у школу с ciljem prevladavanja takve situacije и помоći уčениku
- prema потреби уčеник ће бити уključен у dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili defektoloшка помоћ) у школи или изван школе у договору с родитељима (starateljima)
- ако уčеник учестало krши pravila, ne поштује dogovore, ne prihvачa restituciju, škola ће primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere у skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mјera
- у slučaju да све prethodno navedene mјере ne dovedu до poboljšanja ponašanja učenika i у slučaju nesuradnje roditelja škola ће postupiti по точики 3.1 ovog Protokola.

3.3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI

Članak 10.

У slučaju da neki zaposlenik škole dobije informaciju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji, posebice ako se radi o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja, тaj zaposlenik је dužan, у складу с čl. 5. Zakona о заштити od nasilja u obitelji, odmah о tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole te postupiti prema Protokolu о postupanju u slučaju nasilja u obitelji, koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske. Ravnatelj i stručni suradnici су dužni:

- obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s dalnjim postupanjem
- pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i

informacijama koje djelatnici škole posjeduju – ako je dijete zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja

- upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom zavodu za socijalni rad, policiji i Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje
- ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili preporučiti odgovarajuće ustanove
- ako je dijete zlostavljanje od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome Hrvatski zavod za socijalni rad i postupati dalje u dogovoru sa zavodom za socijalni rad
- ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati Hrvatski zavod za socijalni rad, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje
- ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik škole ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad
- tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- surađivati s nadležnom ispostavom Hrvatskog zavoda za socijalni rad i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta.

3.4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)

Članak 11.

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio nasilje ili zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (zaposlenika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) zaposlenik škole je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema djetetu i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom zavodu za socijalni rad, policiji, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvu znanosti i obrazovanja
- događaju obavijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad, policiju, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- stručni je suradnik dužan obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba

- kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Nastavničkog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan škole
- u slučaju da je dijete ozlijedeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijedeno, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

3.5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA MEĐU ODRASLIM OSOBAMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

Članak 12.

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, zaposlenika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili zaposleniku škole) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u školi, zaposlenik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje
- upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor škole i zatražiti od nje da napusti prostor škole
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- događaju obavijestiti policiju, Hrvatski zavod za socijalni rad, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje

3.6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE

Članak 13.

U slučaju da je zaposlenik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike škole.

Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mera
- uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogоворu s roditeljima u ustanovi izvan škole
- svemu izvijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad i Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, a po potrebi i policiju
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvo

znanosti i obrazovanja.

U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

3.7. POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNANJA O SEKSUALNOM NASILJU NAD DJETETOM KAO DIJELU OBITELJSKOG NASILJA

Članak 14.

U slučaju saznanja o seksualnom nasilju ili sumnje na seksualno nasilje nad učenikom kao dijelu obiteljskog nasilja, Škola je dužna postupati prema Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014.)

Odmah po saznanju o počinjenom seksualnom nasilju ili sumnji na isto, dužnost je odgojno-obrazovnih djelatnika provesti razgovor s učenikom. Poželjno je da razgovor vodi stručni suradnik u sigurnom okruženju imajući na umu zaštitu prava te osobe. Ako stručni suradnik nije dostupan ili učenik ne želi razgovarati s njim, razgovor može voditi i drugi djelatnik kojeg učenik odabere kao osobu od povjerenja.

Djelatnik koji ima saznanja o mogućem seksualnom uzinemiravanju ili nasilju dužan je prijaviti ravnatelju koji je odgovorna osoba za postupke pomoći učeniku prema Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja.

Ako se radi o događaju koji se upravo dogodio, žrtvi je potrebno bez odgode pružiti odgovarajuću pomoć i odmah obavijestiti policiju.

Osoba koja vodi razgovor sa žrtvom, dužna je o tome voditi zapisnik. Na traženje suda, Državnog odvjetništva RH ili policije dužna je dostaviti svu dokumentaciju značajnu za pokretanje kaznenog progona ili kazneni progon. Osoba koja vodi razgovor dužna je detaljno upoznati učenika s dalnjim postupanjima.

Odgovorna osoba - ravnatelj dužna je žurno obavijestiti roditelje učenika, nadležni Hrvatski zavod za socijalni rad, policiju ili Državno odvjetništvo RH, po potrebi hitnu liječničku službu, pravobraniteljicu za djecu i u roku od 7 dana obavijestiti ministarstvo nadležno za obrazovanje putem web obrasca dostupnog na web stranicama ministarstva.

U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod učenika žrtve, Škola će izvijestiti ministarstvo nadležno za obrazovanje, a po potrebi i druga ministarstva i institucije te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno-pedagoško-psihološku pomoć za učenike.

3.8. POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNANJA O SEKSUALNOM UZNEMIRAVANJU UČENIKA OD STRANE DJELATNIKA ŠKOLE KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

Članak 15.

U slučaju saznanja o seksualnom uznenemiravanju učenika od strane djelatnika škole koje se dogodilo u školi postupak je isti kao u slučaju seksualnog nasilja kao dijelu obiteljskog nasilja.

3.9. POSTUPANJE U SLUČAJU SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA DRUGOG UČENIKA (ILI VIŠE NJIH) PREMA UČENIKU KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

Članak 16.

Škola će postupiti po točki 3.1 ovog Protokola.

Sve uključene učenike nužno je uputiti na medijaciju ili savjetovanje u Školu ili savjetovalište. Odgovorna osoba - ravnatelj dužna je o događaju obavijestiti roditelje svih uključenih učenika i izvijestiti nadležni zavod za socijalni rad.

Žrtve seksualnog uznenemiravanja, nasilja ili silovanja odgovorna osoba - ravnatelj treba uputiti na institucionalnu i izvaninstitucionalnu pomoć u zaštiti mentalnog zdravlja.

IV. PREVENCIJA

Članak 17.

Prilikom prevencije nasilja potrebno je smanjiti izloženost djece i mlađih nasilju u obitelji, zajednici i medijima, a sveobuhvatne strategije prevencije nasilničkog ponašanja djece i mlađih trebaju biti usmjerene:

- prema žrtvama nasilničkog ponašanja
- prema onima koji se nasilnički ponašaju
- prema roditeljima djeteta žrtve i djeteta počinitelja nasilja – edukacija roditelja o pojavi nasilničkog ponašanja, prepoznavanja znakova da je dijete možda žrtva nasilničkog ponašanja ili da se dijete nasilno ponaša - na koji način reagirati/što učiniti u tim situacijama
- prema socijalnom kontekstu u kojemu se nasilničko ponašanje događa - povećanje nadzora u školskom okruženju te stvaranje sigurnog školskog okruženja kroz jasne školske strategije prevencije nasilničkog ponašanja, nulte tolerancije na bilo koju vrstu uznenemiravanja, viktimizacije i promatranja *bullyinga* učenje o ljudskih pravima, posljedicama nasilja, te metodama i načinima nenasilnog rješavanja sukoba.

Prema Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/2013):

- (1) Školska ustanova obvezna je donijeti i provoditi školske preventivne programe.
- (2) Školski preventivni programi sastavni su dio godišnjega plana i programa ili školskoga

kurikuluma.

- (3) Školski preventivni programi provode se u sklopu redovite nastave, sata razrednika, školskih ili razrednih projekata, predavanja i drugih aktivnosti koje organizira školska ustanova.
- (4) Provedba prevencije i realizacija mjera vezanih uz sprječavanje nasilja u sklopu školske ustanove može se ostvariti i u suradnji s drugim institucijama, tijelima, obiteljskim centrima i udrugama koje se bave zaštitom djece.
- (5) Školski preventivni programi provode se i na roditeljskim sastancima, najmanje jedanput godišnje, a u sklopu kojih se roditeljima podnosi i zadnje izvješće ravnatelja iz članka 24. stavka 2. Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima.
- (6) Školska ustanova obvezna je u sklopu stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika najmanje jedanput godišnje planirati i ostvariti teme vezane uz prevenciju nasilja i zaštite prava učenika.
- (7) Školska ustanova obvezna je u suradnji s nadležnim institucijama organizirati najmanje jedanput u dvije godine edukaciju pružanja prve pomoći te osposobljavanja odgojno-obrazovnih radnika za pružanje pomoći učenicima sa zdravstvenim teškoćama u skladu s potrebama učenika.

Stručni suradnici obvezni su na kraju svakog polugodišta provesti stručnu evaluaciju provedbe preventivnih programa. Ravnatelj je obvezan najmanje dva puta tijekom školske godine izvijestiti Nastavničko vijeće, Vijeće roditelja i Školski odbor o stanju sigurnosti, provođenju preventivnih programa te mjerama poduzetim u cilju zaštite prava učenika.

Škola je obvezna tijekom školske godine putem stručne službe i ravnatelja organizirati radionice za učenike i seminare za roditelje na temu nasilja, postupanja kod nasilnog ponašanja i mjera sprječavanja nasilja u Školi i izvan Škole te postupanja u kriznim situacijama.

V. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Članak 18.

Škola vodi evidenciju i sastavlja Izvješće o sukobima i nasilju u školi. Sastavni dijelovi Izvješća o sukobima i nasilju u školi su:

1. obrazac za evidenciju o nasilju
2. obrazac za zabilješku o razgovoru
3. obrazac za evidenciju Škole o nasilju
4. obrazac o prijavi nasilja

5.1. Obrazac za evidenciju o nasilju

Obrazac popunjava član Nastavničkog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća škole o događaju.

5.2. Obrazac za zabilješku o razgovoru

Obrazac popunjava djelatnik koji je vodio razgovor sa žrtvom/počiniteljem nasilja i predaje odgovornoj osobi ravnatelju ili ovlaštenoj stručnoj osobi za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika.

5.3. Obrazac za evidenciju Škole o nasilju

Obrazac popunjava odgovorna osoba.

5.4. Obrazac o prijavi nasilja

Obrazac za prijavu nasilja među djecom i mladima predstavlja informaciju službama/ustanovama/institucijama o događaju/događajima fizičkog, psihičkog, elektroničkog ili spолног nasilničkog ponašanja među djecom i mladima temeljem koje se poduzimaju mjere zaštite, pomoći i sprječavanja novih sukoba. Postupanje po saznanjima iz zaprimljenog obrasca je žurno. Obrazac se koristi u međuresornoj razmjeni informacija o nasilničkom događaju i razmjenjuje se između stručnjaka odgojno-obrazovnih ustanova, ustanova socijalne skrbi, zdravstvenih ustanova i policije.

Podatci sadržani u Obrascu predstavljaju profesionalnu tajnu. Obveza je stručnjaka obazrivo postupati s podatcima pri čemu je potrebno voditi računa o zaštiti privatnosti i zaštiti identifikacijskih podataka.

Obrazac popunjavaju stručne osobe službe/ustanove/institucije koja je utvrdila/saznala o događaju nasilničkog ponašanja među djecom i mladima.

Obrazac se razmjenjuje elektroničkom poštom putem unaprijed popisanih adresa elektroničke pošte (e-adresar) javnih službi/ustanova/institucija – nadležnih tijela Protokola.

Obrazac se upućuje isključivo sa službenog e-maila ustanove/službe/institucije čime se potvrđuje vjerodostojnost pošiljatelja.

VI. PRILOZI

Obrazac 1.

EVIDENCIJA O NASILJU

(popunjava član Nastavničkog vijeća koji je prisustvovao događaju ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog)

Datum: **Vrijeme:**

Mjesto događaja:

Žrtva/e (razred):

Nasilnik/ci (razred):

Sudionici (razred):

Oblik nasilja:

Posljedice nasilja:

- za učenika:
- za djelatnika:
- za ostale osobe (roditelji, slučajni prolaznici...):
- na školskoj imovini:
- na imovini drugih učenika, djelatnika ili drugih osoba:

Kratko izvješće o dogadaju

Poduzete mjere

PRIJAVA : **DA - NE** **ako da, kome:** _____

Datum ispunjavanja: _____

Obrazac ispunio: _____

Obrazac 2.

ZABILJEŠKA O RAZGOVORU

Datum: **Vrijeme:**

Sudionici razgovora:

Tema razgovora:

Zabilješka: _____

Potpis sudsionika:

Razgovor obavio:

Obrazac 3.

Evidencija škole o nasilju

Školska godina:				
Redni broj	Datum	Vrsta nasilja	Prijavitelj nasilja	Ishod
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

Naziv tijela koje dostavlja obavijest

OBRAZAC O PRIJAVI NASILJA MEĐU DJECOM I MLADIMA

a. Ime, prezime i OIB djeteta/djece počinitelja:

b. Ime, prezime OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece počinitelja:

c. Ime, prezime i OIB djeteta/djece žrtve/žrtava:

d. Ime, prezime, OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece žrtve/žrtava:

e. Datum počinjenja nasilja:

f. Opis događaja i ponašanja sudionika * :

g. Mjesto događaja:

h. Dodatni podatci (npr. dijete žrtva/počinitelj s teškoćama u razvoju, nepoznavanje jezika i dr.)

OBAVIJEST DOSTAVITI (označiti primatelja):

- i. policija - *nadležna PU* _____
- ii. Hrvatski zavod za socijalni rad- *nadležni PU* _____
- iii. škola koju dijete/djeca pohađa/ju _____
- iv. zdravstvena ustanova _____
- v. Hrvatski zavod za javno zdravstvo (skolska.medicina@hzjz.hr)
- vi. Županijski koordinator** _____

Mjesto i datum : _____

Ime, prezime i potpis ovlaštene osobe:

**Nasilništvo* podrazumijeva šest činitelja: namjera da se nanese ozljeda ili šteta; intenzitet i trajanje; moć nasilnika; ranjivost žrtve; manjak podrške; posljedice.

Normalni sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja: ne postoje elementi navedeni za nasilništvo; djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu; mogu dati razloge zašto su u sukobu; ispričaju se ili prihvate rješenje da nitko nije pobijedio; slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe; mogu promijeniti temu i otići iz situacije.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad kao i pokušaj fizičkog napada u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece.
- oponašanje djece s teškoćama u razvoju po određenim karakteristikama, primjerice: oponašanje hoda, govora, tjelesnih karakteristika uzrokovanih invaliditetom i drugi ponižavajući gestikulirajući pokreti koji upućuju na intelektualno, mentalno ili osjetilno oštećenje.

Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje među djecom i mladima smatra se i elektroničko nasilje (cyberbullying) kao oblik komunikacijske aktivnosti sa svim elementima verbalnog, socijalnog ili psihološkog nasilja kroz uporabu interneta, e-mailova, web stranica, blogova, videa ili mobilnih telefona i koja služi kako bi se neko dijete ponizilo, zadirkivalo, prijetilo mu se ili ga se teroriziralo na neki drugi način. Elektroničko nasilje obuhvaća:

- slanje anonimnih poruka neprimjerenog sadržaja i korištenje govora mržnje
- poticanje grupnog govora mržnje i verbalnog nasilja na društvenim mrežama
- širenje nasilnih i uvredljivih komentara o drugoj djeci i mladima
- vrijeđanje i davanje pogrdnih imena
- kreiranje internetskih stranica (blogova) koje sadrže priče, crteže, slike i šale na račun druge djece i mlađih

- slanje tuđih fotografija te traženje ostalih da ih procjenjuju po određenim karakteristikama uključujući fotografiranje i snimanje djece s određenim karakteristikama (primjerice invaliditetom) s ciljem njihova izrugivanja
- otkrivanje osobnih informacija o drugima i stavljanje na društvene mreže bez dozvole
- „provaljivanje“ u tuđe e-mail adrese
- slanje zlobnih i neugodnih sadržaja drugima
- prijetnje smrću i druge prijetnje
- izlaganje neprimjerenim sadržajima
- spolno uz nemiravanje i spolno mamljenje
- i sve druge oblike elektroničke komunikacija s elementima nasilja među djecom i mladima.

***Županijski koordinator* se obavještava kada su potrebne dodatne aktivnosti i suradnja nadležnih tijela

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Ovaj Protokol donio je Školski odbor *Srednje strukovne škole Blaž Jurjev Trogiranin*, Trogir na svojoj 43. sjednici, održanoj dana 27. 02. 2025. g., temeljem odredbi *Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* (Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, 2024.), *Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima* (NN 132/13), i članka 43. Statuta *Srednje strukovne škole Blaž Jurjev Trogiranin*, Trogir, na prijedlog ravnateljice Škole i Nastavničkog vijeća.

Stupanjem na snagu ovoga Protokola prestaje važiti Protokol o postupanju škole u slučaju nasilja KLASA: 003-05/21-01/154, URBROJ: 2184-32-06-21-1 od 08. 04. 2021. godine.

Ravnateljica Škole:

Sanja Stojan Vuković, prof.

Predsjednica Školskog odbora:

Nada Grga, prof.

Ovaj Protokol je objavljen dana 05. 03. 2025. godine na oglasnoj ploči Škole i mrežnim stranicama Škole, te stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči i sastavni je dio Kućnog reda škole.